

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige justis- og politidepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
201004149

Vår referanse
2010/00955-4 008

Dato
30.08.2010

Høringsbrev - forslag til lovendringer for gjennomføring av avtale 19122003 mellom EU, Island og Norge og annen tilleggsprotokoll 08112001 til den europeiske konvensjon om gjensidig hjelp i straffesaker

Vi viser til Justisdepartementets høringsbrev av 26.03.2010 om ovennevnte. Høringsfristen er etter avtale med saksbehandler utsatt til 23.08.2010. Vi beklager oversittelsen av fristen.

Politidirektoratet har forelagt høringen for utvalgte politidistrikt, samt Økokrim og Kripas, hvorav de to sistnevnte også har mottatt saken som egne høringsinstanser. Vi har mottatt svar fra Kripas, som følger vedlagt. Vi er for øvrig kjent med at Økokrim har stilet sin uttalelse direkte til departementet.

Departementet foreslår lovendringer i hhv. domstolsloven, utleveringsloven, straffeprosessloven og politiloven som departementet mener dels er nødvendige for at norske myndigheter skal kunne etterkomme rettsanmodninger fra utlandet og yte slik bistand som vi er forpliktet til etter ovennevnte instrumenter, og dels er ønskelige for å gjøre lovverket på området mer tilgjengelig og gi et mer dekkende uttrykk for rettstilstanden. Videre foreslås det en egen forskrift om gjensidig hjelp i straffesaker.

Politidirektoratet vil uttrykke tilfredshet med det pågående arbeidet med å ratifisere det internasjonale avtaleverket om strafferettslig samarbeid. Vi er enig i at det felles reisefrihetsområdet innen Schengen og en økning i grenseoverskridende og organisert kriminalitet skaper behov for å fjerne rettslige og faktiske hindringer for etterforskning og straffeforfølgning på tvers av landegrensene.

Vi er videre positive til at det i en egen forskrift gis nærmere regler om norske myndigheters behandling av rettsanmodninger. Endringsforslaget vil bidra til et mer effektivt internasjonalt samarbeid, og et mer tilgjengelig regelverk på området for politi- og påtalemyndigheten. Det er ikke gitt forskrifter om gjensidig hjelp i straffesaker ut over bestemmelsene i påtaleinstruksen kapittel 6, som foreslås flyttet ut av denne og inn i den nye forskriften. Forskriften er ikke ment å være uttømmende, men må sees i sammenheng med lovgivningen og Norges folkerettslige forpliktelser på området. Vi har videre merket oss at departementet tar sikte på å oppdatere rundskriv G-19/2001 i forbindelse med det pågående arbeidet.

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

Politidirektoratet vil nedenfor kommentere enkelte punkter i høringsnotatet.

Elektronisk fremsendelse

Det er i forskriftsutkastets §§ 4 og 10 foreslått bestemmelser om elektronisk fremsendelse av rettsanmodninger fra utlandet til Norge og fra Norge til utlandet. Bestemmelsene fastsetter at elektronisk fremsendelse kan skje "I den utstrekning det følger av overenskomst med fremmed stat [...]".

Det fremgår av høringsnotatets punkt 5.3 at "Personsensitiv informasjon må imidlertid ikke sendes på usikkert e-post, og anmodende myndighet i Norge må i det enkelte tilfellet vurdere om reglene om personvern og taushetsplikt utelukker elektronisk fremsendelse."

Kripos stiller spørsmål om hensiktsmessigheten av en forskriftsregulering av fremsendelsesmåten og viser til at:

"Avsender av informasjon vil alltid ha ansvaret for å sikre at informasjon sendes på en betryggende måte. Hvor sikker kommunikasjonen må være beror mer på en konkret vurdering av opplysningenes sensitivitet enn formålet med fremsendelsen. Herunder må det vurderes om opplysningen faller inn under bestemmelsene i beskyttelsesinstruksen eller avtaler om informasjonsbeskyttelse. Dette må også vurderes opp mot mulighetene for å beskytte forsendelsen med kryptering og lignende. Regulering av dette i forskriften vil kunne skape uklarhet dersom det ikke skjer i harmoni med andre bestemmelser, og vi vil også påpeke at dette kan være spesielt krevende i forhold til en forskrift som inneholder ulike hjemmelslover, uten at det er entydig hvilken lov som er hjemmel for den enkelte bestemmelse. Kripos mener derfor at det ikke er nødvendig med egne regler om fremsendelsesmåten i denne forskriften."

Politidirektoratet slutter seg til ovennevnte synspunkter og ber departementet vurdere dette. Vi antar at det vil være hovedregelen at de aktuelle dokumentene vil inneholde personsensitive opplysninger. Dersom fremsendelsesmåten skal forskriftsreguleres, mener vi at plikten til å vurdere om personvern og taushetspliktbestemmelser er til hinder for elektronisk fremsendelse bør fremgå av forskriften. Politidirektoratet vil for øvrig understreke viktigheten av at en slik oversendelse må tilfredsstillende sikkerhetskrav som står i forhold til innholdet i oversendelsen.

Politidirektoratet støtter departementets forslag om at det skal stilles som vilkår for å etterkomme anmodninger som fremsettes per telefaks, e-post eller andre telekommunikasjonsmidler at anmodningen i tillegg sendes per post.

Kompetansespørsmålet

Det er i utkastets §§ 7 og 11 foreslått bestemmelser om hvem i påtalemyndigheten som har kompetanse til å utferdige og etterkomme rettsanmodninger. Departementet ber om høringsinstansenes syn på om det er behov for regulering av den interne kompetansefordelingen i påtalemyndigheten når det gjelder rettsanmodninger, jf. utkastets §§ 7 og 11, samt på hvilket nivå i påtalemyndigheten beslutningsmyndigheten skal legges.

Politidirektoratet er enig i at kompetansen i utgangspunktet legges til statsadvokaten, men at politimesteren avgjør spørsmålet hva gjelder anmodninger til og fra andre nordiske land. Vi stiller likevel spørsmål om hensiktsmessigheten av en forskriftsregulering av kompetansespørsmålet. Kripos uttaler seg i samme retning og viser til at:

”[...] Det kan være grunn til å vurdere om dette bør nyanseres ytterligere f eks etter anmodningens innhold. Videre er det en rask utvikling på området internasjonalt straffesakssamarbeid og det bør være et system som raskt kan endres ved behov. Det kan også tenkes noen dilemma f eks i avveiningen av ønsket om raske ubyråkratiske løsninger på den ene siden, og ønsket om kontroll på den andre. Det er f eks liten tvil om at det økte internasjonale samarbeid også medfører flere tilfeller av at samme saker, uten koordinering, går i flere spor og at vi får etterforskinger som støter sammen. Etter Kripos oppfatning løses spørsmålene om den interne kompetansefordeling i påtalemyndigheten mest hensiktsmessig av riksadvokaten i rundskriv.”

Konfidensialitet

Det fremgår av høringsnotatet punkt 12.4 at departementet mener at det ikke er behov for ytterligere lovregulering for å sikre overholdelse av konvensjonens artikkel 4. Denne bestemmelsen skal sikre at berørte kontoinnehaver eller andre tredjepersoner ikke blir informert om at det gis eller har blitt gitt bistand til en stat i medhold av artiklene 1 til 3. Departementet antar at dette best reguleres gjennom bankenes interne reglement og ber om høringsinstansenes syn på dette.

Vi mener at etterlevelsen av denne konvensjonsforpliktelsen må vurderes nærmere opp mot bestemmelsene i straffeprosessloven § 210a om utsettelse av underretning om utleveringspålegg. For øvrig viser vi her til uttalelsene fra Kripos og Økokrim.

Når det gjelder bistand til kommunikasjonskontroll, varsling etter 2000 konvensjonen artikkel 20 og økonomiske og administrative konsekvenser viser vi i sin helhet til uttalelsen fra Kripos, som vi finner å kunne gi vår tilslutning til.

Med hilsen

Vidar Refvik
ass. politidirektør

Steinar Talgø
seksjonssjef

Saksbehandler:
Gunnvor Hovde
Tlf: 23364129

Vedlegg:
1